

SCY-FCF

1946

**PAIMENNUSTAIPUMUSKOKEEN
ARVOSTELUOHJEET**

Kokeen järjestäminen epävirallisena hyväksytty
SCY hallituksen kokouksessa 2.6.2011.

Kokeen järjestelyistä

Paikka

Taipumuskoe suoritetaan n. 30 metriä halkaisijaltaan olevassa pyöröhäkissä.

Paimennustaipumuskoe voidaan järjestää yhdistyksen/alaosaston erillisenä taipumuskoe-tilaisuutena tai osana alaosaston järjestämää virallista jäsenistölle tiedotettua paimennuspäivää. Ilmoittamalla koiran kokeeseen suostuu ohjaaja samalla siihen, että tulokset julkaistaan. Tilaisuudet ovat julkisia ja niitä voi tulla vapaasti seuraamaan. Arvostelevan tuomarin tulee olla rotujärjestön hallituksen hyväksymä.

Lampaat

Kokeeseen käytetään paimennettuja, koiraan tottuneita saman tilan lampaita. Lauman koko on 5-10 lammasta, tilanteen mukaan. Tuomari päättää lammaskoon sekä lampaiden vaihtamisen suoritusten välillä.

Arvostelu-aika

Taipumuskoe kestää niin kauan kun/kunnes koira osoittaa taipumusta tai ei kiinnostu lampaista ollenkaan. Yleensä testi kestää n. 15 minuuttia, riippuen koirasta. Mikäli koira ei osoita mitään kiinnostustaan lampaisiin, keskeytetään koe ja tuomari päättää suositteleeko hän koiralle uusintakoetta lisäsytyttelyn jälkeen.

Taipumuskokeen kulku

Ohjaaja menee koiran kanssa pyöröhäkkiin. Koira on kytketty liinaan, joko soljellisesta kaulapannasta tai valjaista. Tuomari katsoo ensiksi koiran suhtautumisen ja kiinnostumisasteen lampaisiin? Jos ei osoita heti kiinnostusta, pyritään saada koira kiinnostumaan. Kokeessa mitataan myös koiran taipumusta hallita lampaita, koiran henkistä kestävyyttä, yhteistyökykyä ohjaajan kanssa, yleiskommentti kokonaisvaikutelmasta sekä lopuksi tuomari antaa kirjallisen ja suullisen loppuarvostelun.

Arvostelusta

Taipumuskokeessa on neljä osiota

1. Kiinnostus
2. Taipumus hallita lampaita
3. Henkinen kestävyys
4. Yhteistyökyky

Huom: Jokaiselle taipumuskokeeseen osallistuneeseen koiralle annetaan kirjallinen arvostelu osa-alueittain. Tulokset saatetaan koetoimitsijan toimesta yhdistyksen tietoon ja julkaistavaksi.

Jos kiinnostusta löytyy → katsotaan mitä koira osaa:

- lähestyykö rohkeasti kohti lampaita
- lähteekö oma-aloitteisesti kiertämään
- pitääkö sopivaa pakoetäisyyttä lampaisiin
- hakeeko/pitääkö tasapainopistettä
- juoksuuttaa/jahtaa
- kokoako erilleen jääneet lampaat
- uskaltaako olla tasapainopisteessä halliten laumaa

Jos tulee pois nopeasti lampaiden luota → mikä on henkinen kantti (paineensietokyky):

- pelkääkö paimennettavia ja paineistuu
- palautuminen, saako ”kerättyä” itsensä
- palaako takaisin töihin tai ohjaajan luokse

Yhteistyö → kuinka yhteistyö näkyy:

- haluaako tehdä töitä ohjaajalle vai itselle
- haluaako vaan räjäyttää lauman ja tehdä vain ”omaa kivaa”
- haluaako hallita lampaita itse painamalla lampaat aitausta vasten tai pitämällä niitä tasapainopisteessä
- tuoko lampaat ohjaajalle
- kuunteleeko ohjeita (komentoja)

Hyvä paimennustaipumuksen omaava koira:

1. haluaa kiertää lampaiden taakse
2. tuo lampaat ohjaajalleen
3. kuuntelee ja toteuttaa tarkasti annettuja ohjeita

Kiinnostus osio:

0	<i>Lampaat ei kiinnosta lainkaan.</i>
1	<i>Kiinnostunut lampaista hiukan, mutta pitää suurta etäisyyttä. Koira osoittaa epävarmuutta.</i>
2	<i>Kiinnostunut lampaista, hakeutuu lähelle. Koira on aavistuksen varautunut lampaille.</i>
3	<i>Koira osoittaa hyvää kiinnostusta ja auktoriteettia. Lähestyy lampaita varmanoloisena.</i>
4	<i>Osoittaa vahvaa auktoriteettia. Työskentely on iloista ja luontaisen oloista. Kiinnostus kestää yllä koko arvostelun ajan.</i>
5	<i>Lampaat kiinnostaa, koira keskittyy niihin. Korvat menee ”kiinni” ja koira on täysin fokusoitunut vain lampaisiin. Ympäristö häviää pois.</i>

Taipumus hallita lampaita osio:

0	<i>Koira ei tiedä mitä lampaiden kanssa tekisi. Toimii päämäärättömästi. Jättää lampaat vaikka ne juoksevat karkuun.</i>
1	<i>Juoksuttaa lampaita. Ei tuo lampaita ohjaajalle, eikä hae karkuun lähteneitä lampaita takaisin.</i>
2	<i>Yrittää kiertää. Lähtee karkuun lähteneiden lampaiden perään ja pysäyttää ne.</i>
3	<i>Kiertää lampaiden taakse. Pyrkii kontrolloimaan lampaita. Irrottaa lampaat aidasta ja palauttaa yksittäiset lampaat laumaan. Ei räjäyttele laumaa vaan pitää sen koossa. Osoittaa ajoittaista selkeää hallintaa. Kokoo itsensä ja työskentely kehittyy.</i>
4	<i>Omaa vahvan auktoriteetin lampaisiin. Kiertää ja hakee aktiivisesti tasapainopistettä. Tuo lampaat ohjaajalle.</i>
5	<i>Kontrolloi täydellisesti, pitää tasapainopisteen ohjaajaan nähden. Saattaa painaa lampaat vasten aita ja koira tulee väkipakolla hakea pois.</i>

HUOM: Huomioitava koiran ikä. Nuorella koiralla ei henkinen kapasiteetti ole vielä valmis.

Henkinen kestävyys osio:

0	<i>Ohjaajan kieltäessä koira, koira ottaa tämän itseensä ja koira ottaa etäisyyttä ja lopettaa työskentelyn.</i>
1	<i>Koira reagoi voimakkaasti häiriöihin, ei pysty täysin keskittymään lampaisiin.</i>
2	<i>Koira työskentelee, mutta ei kestä pakotteita, paineistuu ja/tai suoritus häiriintyy hetkellisesti.</i>
3	<i>Koira jaksaa työskennellä, ei reagoi pieniin häiriöihin ja pakotteisiin, unohtaa epämiellyttävät asiat.</i>
4	<i>Koira on henkiseltä kestävyydeltään hyvä. On ohjattavissa eikä paineistu vaan jatkaa työskentelyä.</i>
5	<i>Ohjattaessa voimakkaasti koira kauemmas lampaista, se ottaa ensin etäisyyttä, mutta tulee aina uudestaan ja uudestaan takaisin. Henkinen kestävyys on erinomainen.</i>

Yhteistyökyky osio:

0	<i>Yhteistyökykyä ei ole. Ohjaus mahdotonta. Ei kuuntele, työskentelee itselleen.</i>
1	<i>Yhteistyökyky huono. Enimmäkseen ei halua tehdä töitä ohjaajalle, vaan tekee itselleen, ”pitää omaa hauskaa”.</i>
2	<i>Yhteistyökyky heikko. Tekee satunnaisesti töitä ohjaajalle.</i>
3	<i>Yhteistyökyky ajoittainen. Koira on ohjattavissa, varsinaista jatkuvaa yhteistyötä ei ole kuitenkaan havaittavissa.</i>
4	<i>Yhteistyökyky ja ohjattavuus hyvä. Koira työskentelee ohjaajalle melko hyvin ja tottelee häntä.</i>
5	<i>Yhteistyökyky erinomaista. Reagoi täysin ohjaukseen. Ottaa pienimmätkin ohjaukset vastaan. Tekee töitä ohjaajalle.</i>

HUOM: Arvosanat 0 ja 1 ei tarkoita huonoa koira. Se ei vaan kuuntele ohjeita.

Kokonaisvaikutelma ja yleiskommentit osio:

Tähän osioon kirjataan yleisvaikutelma koiran toiminnasta taipumuskoetilanteessa (muuta huomioita edellisten osioiden ulkopuolelta), kuten:

Mitä tekee	Työskentelee, juoksee, haukkuu (stressi/muu), seisoo, istuu, odottaa, väistää.
Miltä näytti	Työskentely pitkäjänteistä, kontrolloivaa ja hallitsevaa, ajoittaista.
Mieliala	Keskittynyt, aktiivinen, normaali, rauhallinen, levoton, ylipirteä, epävarma.
Rohkeus	Rohkea, luonnollinen, harkitseva, herkkä, arka, pelokas, väistää.
Koulutettavuus	on koulutettavissa, ei ole koulutettavissa

Loppuarvostelu

Läpäistäkseen taipumuskokeen tulee koiran saada:

”kiinnostus”, ”taipumus hallita lampaita” ja ”henkinen kestävyys” osioiden pisteiden keskiarvoksi vähintään 3. ”yhteistyökyky” osio ei vaikuta testitulokseen.

Mikäli saatujen pisteiden keskiarvo jää alle kolmen, voi tuomari suositella uusintakoetta, jos koira ei ole syytynyt. Uusimiskerroille ei ole asetettu ylärajaa.

Aggressiivisesti käyttäytyvän koiran suoritus keskeytetään välittömästi ja koira tulee poistaa koepaikalta.

Tulosten merkitseminen koepöytäkirjaan

Paimennustaipumuskoe

Pisteet merkitään koemuodossa seuraavalla tavalla:

Hyväksytty = osoittaa paimennustaipumusta kaikilla vaadituilla osa-alueilla (1-3):		
	<i>Ruksi kohtaan ”KYLLÄ” + osa-alueiden pisteet + 1-3 keskiarvo</i>	<i>(x) KYLLÄ 4-3-3-2 3,33</i>
Ei hyväksytty = ei osoita kaikilta vaadittavilta osin paimennustaipumusta:		
	<i>Ruksi kohtaan ”EI” + kaikkien osa-alueiden pisteet</i> <i>Suosittelaa uusintakoetta, ruksi kohtaan ”KYLLÄ” tai ”EI”</i>	<i>(x) EI 3-2-2-2</i>
Keskeytetty = ohjaajan toimesta:		
	<i>Huomautussarakkeeseen:</i> <i>keskeytti ohjaajan toimesta + syy.</i>	
Keskeytetty = tuomarin toimesta:		
	<i>Huomautussarakkeeseen:</i> <i>keskeytti tuomarin toimesta + syy.</i>	